

Олександр Гаврош

Музей
пригод

Харків
«Фоліо»
2018

Частина перша

СВЯТО ЖУЛИЖЕТЬСЯ

I

Яна ледве дочекалася, коли поїзд пригальмував на станції метро «Арсенальна», і першою кинулася до ескалатора. Вона знову запізнюється. Це вже якась хронічна хвороба! Начебто все розраховує до хвилини, але в останню мить завжди щось трапляється непередбачуване. Сьогодні, наприклад, ключі не могла знайти. Шукала їх по всій квартирі, а вони виявилися у вчорашній синій курточці.

Нині, на святого Миколая, як на замовлення, притрусило сніжком, тож Яна вдягла своє рожеве пальтечко. Сьогодні вона буде гарнюною, адже у музеї відкривається фестиваль!

Їхній директор, Роман Лук'янович, завжди щось вигидає. От не сидиться людині на одному місці! Крутиться як вуж на пательні! І собі спокую не дає й іншим. Не людина, а водограй ідей! Водограйще! Але Яні це подобається. Бо їй завж-

ди подобається щось нове і незвичне. Це «стара гвардія» музейників уже відкрито нарікає на директора. Кажуть, що він дисципліну валить. А насправді — просто любить життя у всіх його проявах.

Яна поквапом пробігла біля хлопця і дівчини у довгих светрах, що в переході метро грали на скрипочках. Знайома мелодія, здається, Мирослав Скорик. Хотіла кинути монетку у розкритий перед скрипалями футляр, але лише спересердя махнула рукою. Запізнюється, тож благодійництво відкладе на завтра. Все — завтра! Сьогодні — суцільний фестиваль...

Яна ледь не бігла широкою Лаврською вулицею вгору, краєм ока фіксуючи такі знайомі вже за два роки дрібниці. Ось старий, що в будь-яку пору року продає одні й ті самі книжки, розклавши їх просто на кам'яному бордюрі. Замерз, бідолаха, аж у руки хухає. Цікаво, чи хоч хтось купує в нього ці прочитані томики казок та мемуарів?

До книжок у Яни з дитинства особлива пристрасть. Не дивно, що й тепер волею випадку (чи долі?) опинилася в Музеї раритетів. Яна поправила білу в'язану шапочку і розцібнула верхнього гудзика на пальтечку. Ух, аж упріла! Так, треба трохи збавити темп, а то прилетить вся мокра і ще застудиться у цих кількастолітніх кам'яних мурах. Вона ж така тендітна, як квітка. «Моя квіточка», як каже тато про свою єдину доньку.

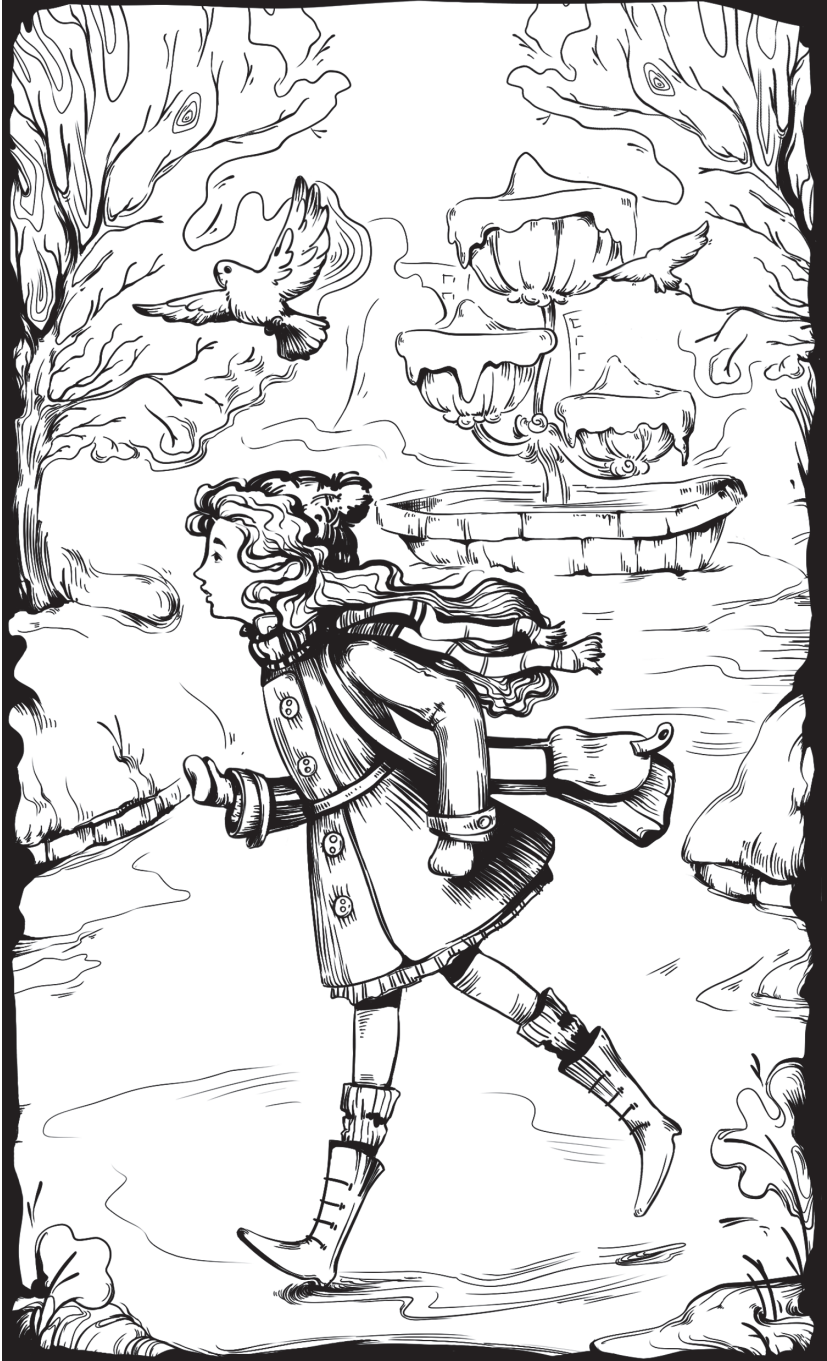

Дівчина глянула на годинник, по якому біг кумедний зелений заєць, і важко зітхнула. Все, запізnilась! Прес-конференція розпочалася. От, і як їй тепер дивитися в очі Романові Лук'яновичу, який лише минулого тижня призначив її головним зберігачем музею? Це тільки їхній директор міг таке утнути — призначити відповідальною за матеріальні цінності позавчорашню студентку! Танк, а не чоловік! Самохідна артилерійська установка.

«А чого? — повідомив на нараді Ромашка, як його кликали поза очі музейники. — Треба ростити молодь! Хіба я не правий? Країна потребує оновлення, музей — також. Хто тут проти свіжої крові?» Пенсіонери відразу згідливо закивали головами, опустивши боягузливо очі, а пані Тарантас, завідувачка екскурсійним відділом, ледь не зламала ручку, яку крутила у своїх пухких пальчиках, унизаних масивними срібними перснями.

«Хе, Ромашка знає, як їх тримати в кулаку!» — усміхнулася Яна, пролітаючи парком повз лавицю, на якій сидів дивак, що кришив голубам булку. Птахи хмаровинням укрили його постать, а найбожевільніший навіть сів йому на голову.

«Гарний кадр вийшов би», — згадала Яна свою пристрасть до фотографування. Але не сьогодні. Сьогодні вони зустрічають святого Миколая. «Зимові забави», як це назвав Роман Лук'янович. «Музей — це живий простір, а не мертва територія», —

процитувала упівголоса Яна коронну фразу директора, яку вони з Галюнею, секретаркою Ромашки, згадували по десять разів на день.

Дзвіниця Лаври почала вибивати дванадцятую годину, мелодійними переливами озвалися старовинні дзвони. Погода видалася чудова: попри морозець, золоті бані Успенського собору аж сліпили на сонці.

Яна пробігла повз давній фігурний фонтан, відчинила масивні металеві двері музею і, як мишка, шуснула у шпарку. Семенівна, що звично дрімала за стійкою чергового, скинула від несподіванки сиву голову у червоному мохеровому береті і, глипнувши незрячими від дрімоти очима, тільки видихнула: «Ну, ти подивися!»

Яна привіталася, широко посміхнувшись, і побігла роздягатися у свою комірчину, де відтепер було її робоче місце. Колишня Лаврська друкарня була мало пристосована під музей. Окрім великих залів на першому і другому поверсі, доволі зручних для експозицій, тут бракувало простору для працівників музею, які здійснювали наукову та екскурсійну діяльність. Десятки їх тулилося по різних кутках і закапелках, по кілька чоловік у кабінетику.

Нарешті Яна прочинила обережненько високі двері й прослизнула у найбільше приміщення музею — колишню друкарську залу зі склепінчастою стелею, де п'ятдесятирічний Роман Лук'янович,